

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3045>

ArticleHistory:

Received

21/09/2020

Accept

29/10/2021

**Available
online**

30/10/2021

A REVIEW STUDY BASED ON EDUCATION SYSTEMS AND NATIVE LANGUAGE TEACHING OF SUCCESSFUL COUNTRIES IN PISA

PISA'DA BAŞARILI ÜLKELERİN EĞİTİM SİSTEMLERİ VE ANA
DİLİ ÖĞRETİMLERİ ÜZERİNE BİR DERLEME ÇALIŞMASI¹

Dilan KALAYCI²
Necati DEMİR³

Abstract

PISA (International Student Assessment Program) is implemented every three years in order to follow international innovations in education and to evaluate developing educational systems by taking an example. Since 2000, PISA has shown that education systems can provide high-quality teaching and fair learning opportunities for all, and has become a document that reveals what countries are doing to support their own students, providing opportunities for other countries to learn from each other. The aim of this study is to evaluate native language teaching and education systems of Singapore, Hong Kong, South Korea, Ireland, Finland, Canada, which are consistently successful in the top 10, and Sweden, The United States, whose ranking is rising, in PISA in 2012, 2015 and 2018. In this context, a literature review was conducted on the education systems of countries and native language teaching, and the reports, documents and resources published in this context were examined. As a result of the research, it was observed that education structuring, compulsory education, educational vision and mission within the framework of the curricula of countries differ according to local, cultural and economic conditions. It was also found that in countries where there are more than one language in educational systems covered by the research, the English teaching curriculum is in the majority with the use of it in 5 countries.

Key words: PISA, native language teaching, education.

¹ Bu çalışma Dilan Kalaycı tarafından Prof. Dr. Necati Demir danışmanlığında hazırlanmakta olan "PISA'da Başarılı Ülkelerin ve Türkiye'nin Anadili Öğretim Programlarının İncelenmesi ve Programların ANFIS ile Analizi" adlı doktora tez araştırması kapsamında üretilmiştir.

² Öğr. Gör, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, dilan.kalayci@gazi.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2778-754X>.

³ Prof. Dr, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, necatidemir@gazi.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-0762-410X>.

Özet

Eğitimde uluslararası yenilikleri takip etmek, durum analizi yapmak ve gelişen eğitim sistemlerini de örnek alarak değerlendirme içerisinde bulunmak amacıyla PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) uygulaması her üç yılda bir yürütülmektedir. 2000 yılından bu yana PISA, eğitim sistemlerinde kaliteli bir öğretim ortamı ve herkes için adil öğrenme fırsatı sağlayabileceğini göstermiş, ülkelerin kendi öğrencilerini desteklemek için neler yaptığını ortaya koyan, diğer ülkelerin birbirinden öğrenecekleri noktasında fırsat sağlayan bir doküman hâline gelmiştir. Bu çalışmanın amacı PISA uygulamasında 2012, 2015 ve 2018 yıllarında sürekli ilk 10 içerisinde başarı gösteren Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada ile sıralaması anlamlı şekilde yükselen İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'ni ana dili öğretimi ve eğitim sistemleri doğrultusunda ortaya koymaktır. Bu bağlamda ülkelerin eğitim sistemleri ve ana dili öğretimi ile ilgili bir literatür taraması yapılmış ve bu kapsamda yayınlanan rapor, doküman ve kaynaklar ile beraber her ülkenin kendi resmi eğitim bakanlıklarından Türkçeye çevrilen ana dili öğretim programları incelenmiştir. Araştırma sonucunda ülkelerin müfredatları çerçevesinde eğitim yapılaşması, zorunlu eğitim, eğitim vizyonu ve misyonunun yerel, kültürel, ekonomik şartlarına göre farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına alınan ve eğitim sistemlerinde birden fazla dil bulunan ülkelerde İngilizce öğretim programının 5 ülkede kullanımı ile çoğunlukta olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: PISA, ana dili öğretimi, eğitim.

GİRİŞ

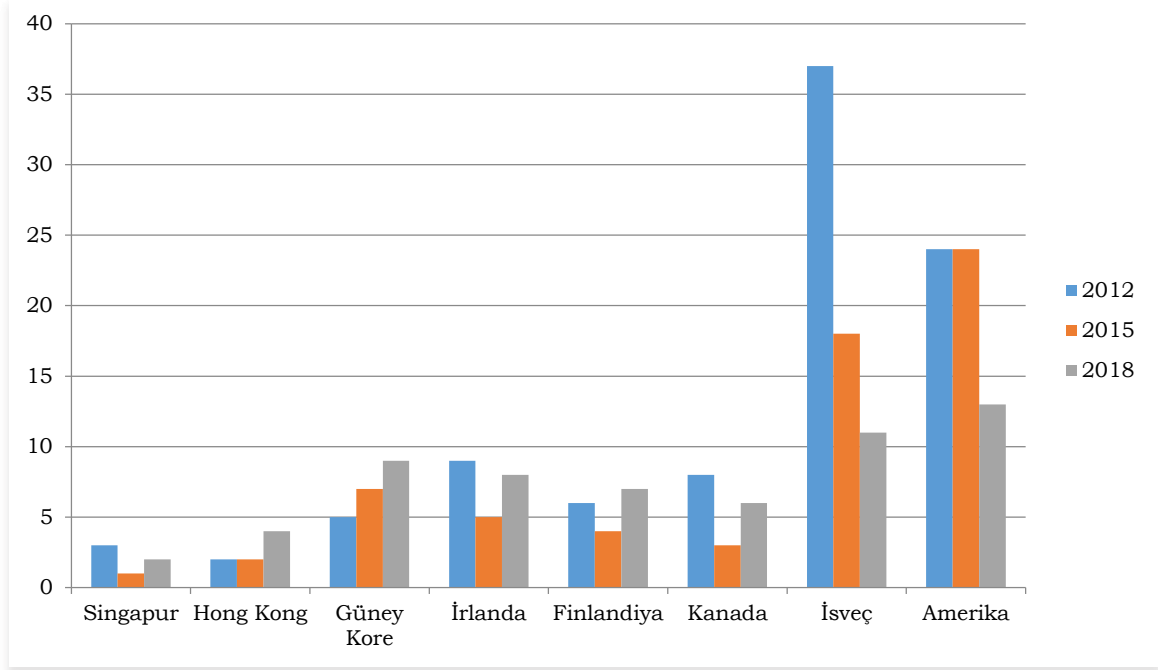
Bireylerin hem kişisel hem de toplumsal bir takım değerleri kazanmasında, dil becerilerinin gelişmesiyle beraber iletişim yetilerinin ilerlemesinde ana dilinin rolü büyüktür. Farklı öğrenme alanları ve farklı zekâ alanlarının gelişimi de ana dilinde yetkin bir düzeye ulaşmak ile mümkündür.

Ana dilimizden cümleler kurarak düşündüğümüz gerçeğini de ele aldığımızda, ana dilinin önemi anlaşılmaktadır (Banguoğlu, 2015). Yaşamsal birçok ihtiyaca cevap veren bu ortak dilin kurallarını ve yapısını öğrenmek eğitim ortamları yoluyla gerçekleşmektedir. Eğitimdeki etkisinin göz ardı edilemeyeceği ana dili her eğitim sisteminde programlı bir şekilde yer almıştır. Ana dili öğretimi de eğitim sistemlerinde örgütlü ve planlı dokümanlar hâlinde 'ana dili öğretim programı' olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ana dili öğretim programının kapsamında olan ortak dilin temel dil becerilerini, yapısını birey bu öğretim sürecinde öğrenecek ve günlük hayatında kullanacaktır. Temel dil becerilerini geliştirmek ve diğer öğrenme alanlarında da başarıya ulaşmak için ana dili, yabancı dil dersleri dâhil tüm derslerde çocuğun yardımcısıdır ve sistemli bir şekilde kullanılmalıdır (Butzkamm, 2003;30).

Eğitim en genel anlamıyla bu sistem içerisinde yürütülen bir yapıdır. Eğitim sistemlerinin temelini oluşturan öğretim programları her dönemin yenilikleri ve her ülkenin ihtiyaçlarına göre oluşturulmaktadır. Bu doğrultuda gelişmiş eğitim sistemlerini örnek almak ve uluslararası yenilikleri takip etmek gerekmektedir. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı- PISA (Programme for International Student Assessment) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (Organisation for Economic Co-Operation and Development-OECD) tarafından düzenlenen dünyanın en kapsamlı eğitim araştırmalarından biridir (MEB, 2013). Eğitimde uluslararası yenilikleri takip etmek, durum analizi yapmak ve gelişen eğitim sistemlerini de örnek alarak değerlendirme içerisinde bulunmak amacıyla PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) uygulaması her üç yılda bir yürütülmektedir. Okuma, matematik ve fen alanlarını ele alan PISA'da her ülkeyi temsil eden 15 yaş grubu öğrenciler seçkisiz yöntemle seçilmektedir. 2000 yılından bu yana PISA, eğitim sistemlerinin yüksek kaliteli öğretim ve herkes için adil öğrenme fırsatı sağlayabileceğini göstermiştir ve ülkelerin kendi öğrencilerini desteklemek için neler yaptığını ortaya koyan, diğer ülkelerin birbirinden öğrenecekleri noktasında fırsat sağlayan bir doküman hâline gelmiştir (PISA- OECD, 2019). 2012, 2015 ve 2018 sonuçlarına göre

PISA kapsamında yer alan okuma alanından yola çıkarak daimi süreklilikle başarı gösteren Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada ve sıralaması 2012, 2015 ve 2018 yıllarında anlamlı düzeyde yükselen İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nin başarı sıralaması şu şekildedir:

Grafik 1. Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nin PISA başarı sıralamaları

2012, 2015 ve 2018 yıllarına göre PISA başarı sıralamasında yükselişe geçen ülkelerden biri olan Amerika Birleşik Devletleri'nde müfredat daraltılmasına gidilmediği düşünülmektedir. Darling-Hammond (2014) aynı zamanda Finlandiya ve Singapur kültürel ve tarihsel olarak birbirlerinden çok farklı olsalar da, her ikisinin de son otuz yılda eğitim sistemlerinde şaşırtıcı gelişmeler kaydettiği ve uluslararası sınavlarda üst sıralarda yer almasının sebebinin ulusal standartlarla donatılmış bir müfredat ve iyi finanse edilmiş okullar olduğunu ifade etmektedir.

Waldow, Takayama ve Sung (2014) Güney Kore'nin PISA başarısını ülkede yerleşmiş olan öğrenciler arası rekabete dayandırmaktadır. Asya'da (Japonya veya Kore), Avrupa'da (Finlandiya), Kuzey Amerika'da (Kanada) öğrencilerin PISA başarısı ile okul performansları arasında sosyo-ekonomik bağlamda bir ilişki olmadığı ortadadır (Schleicher, 2009). Asyalı öğrencilerin PISA başarısının temelinde genel Asya eğitim modeli ve eğitim başarısının ve ekonomik kariyerin birincil belirleyicisi olduğuna inanılan ulusal sınavların ciddiye alınması yatmaktadır (Deng ve Gopinathan, 2016).

Alanyazında PISA 2015 Türkiye Finlandiya verilerine göre okul özellikleri ve öğrenci okuma becerileri arasındaki ilişkinin incelendiği (Yüksel, 2019), PISA'da yoklanan okuma becerileri açısından analizinin yapıldığı (İnce, 2016), PISA-TIMSS-PIRLS sonuçlarının değerlendirildiği (Akkuş, 2014), Türkiye-AB ülkeleri, Türkiye-İngiltere, Türkiye-Fransa, Türkiye-İrlanda-Kanada eğitim sistemlerinin karşılaştırıldığı (Kara, 2001; Alma, 2005; Yazıcı, 2009; Kırat, 2010; Tosun, 2012; Balıdede, 2012; Yılmaz 2017; Erparun, 2017; Gülsoy Kerimoğlu, 2019), Türkiye- Almanya ana dili öğretim programlarının incelendiği (Kultuca Canbulat, 2004) çalışmaların bulunmasına rağmen, PISA'da son üç dönemde ilk 10 içerisinde yer alan ülkelerden Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada ana dili öğretim programları ile sıralaması yükselen İsveç, Amerika Birleşik

Devletleri ana dili öğretim programları ve eğitim sistemleri üzerine bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu durum çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamına alınan Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nin eğitim sistemleri doğrultusunda ana dili öğretimi incelenmiş ve alan yazınından elde edilen veriler sunulmuştur.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma desenine, incelenen ülkelere ve verilerin analiz edilmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Nitel araştırma; davranışları gözleme, katılımcılarla mülakatlar ve doküman incelemesi gibi nitel veri toplama yöntemleri yoluyla verilerin toplandığı ve bulguların bütüncül olarak ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma şeklinde ifade edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Doküman incelemesi ise araştırılması hedeflenen olgu veya olgulara dayalı materyallerin aşamalı olarak analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

İncelenen Ülkeler

Bu çalışmada son üç dönemde yürütülen 2012, 2015 ve 2018 PISA uygulamasının okuma becerisi kısmında sürekli ilk 10 içerisinde başarı gösteren ve sıralaması yükselen ülkeler örneklem olarak alınmıştır. Bu kapsamda 2012, 2015 ve 2018 PISA verilerine göre sürekli olarak ilk 10 içinde başarı gösteren ülkelerden Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada ile sıralaması yükselen İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri ana dili öğretimi ve eğitim sistemleri üzerinde çalışılmıştır.

Verilerin toplanması ve Analizi

Çalışma; araştırma verilerinin söz konusu ülkelerin ana dili öğretimlerine ve eğitim sistemlerine ilişkin literatür taraması yoluyla ve ilgili bakanlık sayfalarından elde edilerek toplandığı bir derleme çalışmasıdır. Derleme makaleler, belirli bir konuda hazırlanmış araştırma sorusuna yanıt bulmak amacıyla daha önce yayınlanmış sonuçların veya araştırmaların tarafsız ve organize şekilde değerlendirildiği literatüre dayalı çalışmalardır (Karaçam, 2013).

BULGULAR

Bu bölümde Singapur, Hong Kong, Güney Kore, İrlanda, Finlandiya, Kanada, İsveç ve Amerika Birleşik Devletleri'nin ana dili öğretimine yönelik bulgular sunulmuştur.

Singapur

Mandarin ve İngilizcenin de konuşulduğu olduğu ülkede Malay dili resmi dil olarak kullanılmaktadır. Eğitim Bakanlığı eğitim öğretim planlaması, programlar ve eğitim politikaları ile ilgili alanlardan sorumludur. Singapur'da 6-15 yaş arası zorunlu eğitim kapsamında tüm ülke vatandaşlarının ilkökula gitmesi şarttır fakat okulöncesi eğitim zorunlu değildir.

Singapur eğitim sisteminin yapısına bakıldığında öğrenciler ilkökul düzeyinden sonra kendilerini geliştirebilen, paylaşmayı bilen, yapıcı ve düzgün alışkanlıklara sahip ve Singapur'a bağlı bireyler olarak diğer sınıf düzeylerine geçerken; orta öğretim sonunda fikirlerini savunabilen, farklı kültürlerle işbirliği içine girebilen, eleştirel düşünme becerisine sahip, amaçlarının farkında ve Singapurlu olmanın gururuyla hareket eden bireyler hâline gelmelidir (URL1: Singapore MOE, Desired Outcomes of Education).

Başlangıç ve alışma evreleriyle ve en fazla okul sayılarıyla ilköğretim eğitimini ikiye ayırarak organize eden Singapur, bağımsızlığını kazandıktan sonra daha fazla yerleşmeye gitmiş, ana dili- İngilizce eğitimi, sosyal bilimler ve sanat eğitimi, fen ve matematik eğitimi, yaşam becerileri olarak ilköğretim programını sınıflandırmış, ortaokulda bu sınıflandırmaya ileri düzey dil becerisi, matematik, fen ve sosyal bilimler için ileri düzey ve seçmeli dersler kategorilerini eklemiş, üniversite öncesinde ise teknik eğitim, politeknik okullar alternatiflerini barındırmıştır (Bakioğlu ve Göçmen, 2016).

İlköğretim ve ortaöğretim düzeyinde uygulanan programlarda yaşam ve bilgi becerilerini kapsayan ana dili ve İngilizce yer almaktadır (Bakioğlu ve Göçmen,2016). Ana dili öğretimi süreci resmi dilin ve eğitim dilinin İngilizce olması sebebiyle İngilizce Öğretim Programı dâhilinde dinleme-izleme, okuma-izleme, konuşma-sunma, yazma-sunma ve dilbilgisi alanlarından oluşmaktadır.

Hong Kong

Özel idari konumuyla Çin'den ayrı yönetim ve ekonomiye sahip olup nüfus yoğunluğunun en çok görüldüğü ülkelerden biri olan Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi, Çince, Kantonca ve İngilizceyi resmi dil olarak kullanmaktadır. Eğitim politikalarında, kaliteli okullarda öğrencileri hazırlamak ve profesyonel hizmetlerle eğitimde mükemmelliği yakalamak vizyonu ve misyonu bulunmaktadır. Hong Kong Eğitim Bakanlığı anahtar öğrenme alanlarını; Çince eğitimi, İngilizce eğitimi, matematik eğitimi, fen eğitimi, teknoloji eğitimi, sanat eğitimi, kişisel - sosyal ve beşeri bilimler eğitimi, beden eğitimi olarak belirlemiştir.

Hong Kong Eğitim Bakanlığı ilköğretim ve ortaokul eğitim politikasını 12 yıllık ücretsiz eğitim ile öğrencilerin değer ve sorumluluk sahibi vatandaşlar olmalarını sağlamak, öğrenmede öğretim kalitesini ve etkinliğini arttırmak, özel eğitim gereksinimlerini sağlamak, okul yönetiminin kalitesini geliştirmek maddeleri etrafında şekillendirmiştir (URL2: Education Bureau).

Temelde kişisel gelişim ve yaşam boyu öğrenmeye ağırlık vermek, ilköğretim ve ortaöğretim okullarının yedi öğrenme hedefine paralel bir müfredatı öğrencilere sunmak, müfredatları öğrencilerin ahlaki, entelektüel, fiziksel, sosyal ve estetik gelişim alanlarında potansiyellerini gerçekleştirecek türde tasarlamak, sınıf içinde ve dışında çeşitli öğrenme deneyimleri sağlamak, öğrencilerin genel becerilerini ve öğrenme yeteneklerini geliştirmek için dört temel görevin uygulanması esası mevcuttur (Hong Kong: The Facts-Education, 2019).

Resmi dil ve eğitim dili hem Çince hem de İngilizcedir. Bu kapsamda ilköğretim 1- ortaokul 6. sınıf İngilizce Öğretim Programlarında dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dilbilgisi alanları yer almaktadır.

Güney Kore

Kore Cumhuriyeti'nde resmi dil Korece'dir. Güney Kore Eğitim Bakanlığı ülkedeki eğitimin gelişimini, 19.yy'a kadar olan modernizm öncesi, 1945 ve 1950 yılları arasında demokratik eğitim, 1960 ve 1970'li yılları kapsayan dönemde nicelikli eğitim, 1980'li yıllarda nitelikli eğitim ve 1990'lı yıllardan günümüze kadar uzanan kısmını da gelecek nesile hazırlık olarak nitelendirmektedir.

Kore eğitim sistemi ilk iki aşaması zorunlu 6+3+3+4 yıl şeklinde düzenlenmiş, birkaç özel okul dışında eğitim ücretsiz olup ilköğretime başlangıç yaşı yedidir ve ilk, orta ve yükseköğretim kurumlarının tamamının tek bir bakanlıkta toplandığı bir yaklaşım hâkimdir (Bakioğlu ve Baltacı, 2016).

Ülkedeki eğitim çatısı altında Kore dili, matematik, fen bilimleri, yabancı dil, beden eğitimi ve güzel sanatlar gibi zorunlu dersler bulunmaktadır. Altı yıl ilköğretim, üç yıl ortaokul, 3 yıl lise ve 4 yıl üniversite şeklinde kademeler bulunmaktadır. Eğitim hedefleri arasında; ilköğretimde öğrencilere sosyalleşmelerine yönelik günlük hayatta kullanacakları bilgiler sunmak, ortaokulda demokratik bireyler olarak topluma faydalı kişilik özelliklerine sahip olmalarını sağlamak, lisede ise gelecek kariyer planlamalarına yardımcı olmak gösterilebilir.

Güney Kore'de ulusal öğretim müfredatı yeni eğitim talepleriyle ihtiyaçları karşılamak amaçlı ortalama 5-6 yılda bir periyodik olarak gözden geçirilmekte olup yeni değişikliklere uyumun zor olması gerçeği göz önünde bulundurularak 1954 yılından günümüze kadar sadece yedi kez değiştirilmiştir ve yetenek/yatkınlık/yaratıcılık ilkeleri esas alınmıştır (Balcı ve İpek, 2018).

6-12 yaş arasını kapsayan ilkokul ile 12-15 yaş arasını kapsayan orta kademe için hazırlanmış Kore dili Öğretim Programında dinleme, konuşma, okuma, yazma, dilbilgisi ve edebiyat alanları yer almaktadır.

İrlanda

Okul öncesi eğitimi zorunlu olmayan ülkenin resmi dili Kelt dili ve İngilizcedir. İngilizcenin evrensel bir dil olması, eğitim ortamının da gelişmiş fırsatlara açık olması ülkeyi evrensel düzeyde öğrencilere açık hâle getirmiştir.

İrlanda Eğitim Bakanlığının misyonu, öğrencilerin potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olarak öğrenmelerini kolaylaştırmak ve İrlanda'nın sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimine katkı sağlamaktır. 179-183 iş gününü kapsayan yıllık okul takvimi ve 6-15 yaş arası olan zorunlu ücretsiz eğitimiyle İrlanda'da resmi bir bitirme sınavının olmadığı ilköğretim sonunda ortaöğretim; dini grup ve örgütlerin sahip olduğu okullar/ mesleki toplum kolejleri/ devlet tarafından kurulmuş programlı eğitim veren okullar olmak üzere üç farklı okul türünde 12 yaşında başlayıp 5-6 yıl süren bir eğitimi kapsarken, finansmanlarının %70 devlet kaynaklı olduğu yükseköğretim kurumları üniversiteler/teknoloji enstitüleri/ eğitim kolejlerini kapsamaktadır (Balcı ve İlğan, 2018).

Sekiz yıllık bir döngüden oluşan ilköğretimin genel amaçları şunlardır (URL3: Department of Education Ireland):

- i. Çocuğun benzersiz bir birey olarak potansiyelini ortaya çıkarmasını sağlamak,
- ii. Çocuğun işbirliği yoluyla sosyal bir varlık olarak gelişmesini ve böylece toplumun fayda sağlamak,
- iii. Çocuğu öğrenme sürekliliğine hazırlamak.

İlköğretim programında bulunan temel alanlar öğrencinin ahlaki, bilişsel, yaratıcı, estetik, sosyal ve fiziksel anlamda gelişmesi ve İngilizce, matematik, bilim, görsel sanatlar, müzik ve drama, beden eğitimi, sağlık eğitimi gibi temel alanlarda yetkinleşmesi üzerine tasarlanmıştır.

İrlanda'nın 2019 Eğitim Eylem Planı'nda gösterdiği hedefler;

Hedef 1: Duyarlı bir eğitim ve öğretim sistemi şekillendirmek ve tüm ihtiyaçlara cevap vermek,

Hedef 2: İhtiyaç hâline özel dersler ile dezavantajlı öğrencilere destek olmak,

Hedef 3: Kaliteli öğrenme için eğitim ve öğretim sağlayıcılarını arttırmak,

Hedef 4: Toplum, ekonomi ve eğitim kurumları arasındaki ilişkileri yoğunlaştırmak,

Hedef 5: Gerekli ve stratejik işbirlikleri ile eğitimde destek konusunda öncülük etmek, başlıkları altında özetlenebilir (URL4: Action Plan for Education-Ireland 2019).

Resmi dilin ve eğitim dilinin İngilizce olduğu ülkede eğitim sistemi, ortaöğretime kadar 6-12 yaş arasını kapsayan 6 yıllık ilkokul ve 12-14 yaş arasını kapsayan 3 yıllık ilkokul sonrası dönemlerinden oluşmaktadır. İrlanda İngilizce dil öğretim programında dil, okuma ve yazma alanları programın içeriğini oluşturmaktadır.

Finlandiya

Resmi dili Fince ve İsveççe olan Finlandiya'da 7 yaşındaki bütün öğrenciler için zorunlu eğitim başlamakta ve özel eğitim gereksinimi olan çocuklar için ilköğretimden önce 1 yıllık eğitimin kaç saat olduğuna ve başvurularla grupların oluşumuna ilişkin hükümler Kararname ile belirlenmektedir (URL5: Finland Ministry of Education and Culture-Basic Education).

Finlandiya Eğitim ve Kültür Bakanlığı eğitim vizyonuna bakıldığında eşitlik, kültürlerarasılık, yaratıcılık, sosyal refah, yüksek seviyeli eğitim strateji ve politikalarının hâkim olduğu görülmektedir. Finlandiya Eğitim ve Kültür Bakanlığının bünyesinde olan alt kurumlar; Erken Çocukluk Eğitimi Bölümü, Eğitim ve Yetişkin Eğitimi, Genel Lise ve

Meslek Yüksekokulu, Eğitim Öğretim Bölümü, Yüksek Öğretim ve Bilim Politikaları Bölümü, Sanat ve Kültür Politikaları Bölümü, Gençlik ve Spor Bakanlığı Politikaları bölümleridir.

9 yıllık ücretsiz eğitimi içeren temel eğitim dönemini (erken çocukluk eğitimi (0-6 yaş), okulöncesi eğitim (6 yaş), temel eğitim (7-15 yaş) yaşam boyu eğitim kapsamında (URL6: Finnish National Agency for Education, 2019) ortaöğretim ve mesleki liseler, üniversite, yüksek lisans ve doktora kademeleri takip etmektedir.

Finlandiya eğitim sisteminin parçası olan okul dışı aktiviteler gönüllülük esasına dayalı, sabah veya öğleden sonra okul öncesi veya sonrası 1. ve 2. sınıf öğrencileri için düşünülmüş etkinliklerden oluşmaktadır. Eğitim sisteminin 13- 15 yaş arasını kapsayan 7-9. Sınıf Fin Dili ve Edebiyatı programında iletişim, metin anlama, sözlü sunum, dil ve edebiyat alanları yer almaktadır.

Kanada

Ülkenin tarihine bakıldığında, eski Fransız ve İngiliz Kolonisi olması sebebiyle de resmi diller Fransızca ve İngilizcedir. Göç ülkesi olan Kanada'nın tek merkezden yürüttüğü bir eğitim çatısı bulunmamakta ve öğretim programları, kurumlara sağlanacak olan maddi kaynaklar, strateji ve planlar eyalet bazında değişkenlik göstermektedir. Zorunlu eğitim yaklaşık 10 yıllık bir dönemi kapsayan 6-16 yaş arasında seyreden bir süreçtir. İlköğretim ve ortaöğretime kapsamaktadır.

Hükümetin ülke eğitimi üzerinde otoritesinin bulunmamasından kaynaklı benzersiz bir örnek olan Kanada'da eğitim öğretim devlet kaynaklı olup özel kurumlara katılım düşüktür (McGreal, Anderson ve Conrad, 2015). Gerek ilköğretim gerekse yükseköğretimde özel okul anlayışının hem devlet politikası hem de velilerin yaklaşımları doğrultusunda yerleşmemesi rekabet ortamını kaldırmış ve eğitimde başarıyı arttırmıştır (Davies, 2004). Son 3 dönemin (2012-2015-2018) PISA uygulaması karşılaştırmasında özellikle 2015 yılı Türkiye'nin 428 puanı ile Kanada'nın 527 puanı arasındaki farkı ortaya koyar.

Kanada'da eğitim konularındaki tüm sorumluluklar her bölgenin nüfusuna, kültürüne, öğrenme ihtiyaçlarına göre bağımsız bir ilköğretim ve ortaöğretim sistemi etrafında şekillenmektedir. Nüfus olarak en kalabalık eyalet Ontario'dur. Ontario Eğitim Bakanlığı anaokulundan 12.sınıfa kadar eğitim öğretim kaynaklarını geliştirmek, kamu veya özel okullara katılan tüm öğrenciler için tüm değerlendirme standartlarını belirlemek, okuma, yazma ve matematikte öğrenci başarısını arttırmaktan sorumludur.

Ontario Eğitim Bakanlığının amacı okulöncesi dönemden 12.sınıfa kadar olan eğitim sürecindeki bütün öğrencileri, okulöncesi kademesi için çocuk ve aile merkezlerinde 0-6 yaş arasında uygun ortam ve koşullar oluşturmak, ilköğretim kademesinde okuryazarlık-matematik-fen bilimleri-sosyal bilimlerdeki becerileri geliştirmek, lise kademesinde ise kendi ihtiyaçlarını desteklemek ve onları mezuniyet sonrasına hazırlamaktır (URL7: Education in Ontario). 1-8.sınıf düzey Ontario İngilizce Dil Müfredatında sözlü iletişim, okuma, yazma, medya okuryazarlığı alanları yer almaktadır.

İsveç

Resmi dili İsveççe olan ülkede İsveç Eğitim ve Araştırma Bakanlığı ders programları, planlar, gereksinimler, sınavlar ve yönetmeliklerle ilgili değerlendirmelerde bulunmak, okulöncesi ve sonrası için analizler ve istatistikler ortaya koymak, eğitim kademelerinin tamamında hem öğrenci hem personel için eğitimler sürdürmek, devlet hibelerini uygun işletmelere dağıtmak gibi görevleri yürütmektedir.

Ana dili eğitimine önem veren sistemde, ilköğretim için eğitim-takvim planlamasında 2019 güz döneminden itibaren matematik, spor ve sağlık derslerine ağırlık verildiği belirtilmiş, resim 50 ve müzik 70, matematik 420, bilim dersleri 143, İngilizce 60 ve ana dili dersi 680 saat olarak belirlenmiştir (URL8: İlkokul için zaman çizelgesi- Skolverket).

İsveç eğitim sistemi, 9 yıllık zorunlu eğitim kapsamında 6-7 yaş civarı başlayan ve bunu takip eden eğitim kademelerinde öğrencilerin İsveç dili hakkında bilgi sahibi olmalarını, sözlü ve yazılı iletişimlerini geliştirmelerini, farklı bağlamlarda farklı amaçlar için

kendilerini ifade edebilmelerini amaçlamaktadır. Öğrenciler ana dili derslerinde ayrıca yazım kuralları, noktalama işaretlerini doğru yerde kullanma, okuma-yazmaya ilgili, dijital ortamlarda iletişim kurabilen hem İsveç hem dünya edebiyatından örneklerle dilin yapısı, tarihi ve gelişimi ile ilgili bilgilendirilmektedir (URL9: Curriculum for the compulsory school, preschool class and school-age educare, 2018). Zorunlu eğitim kapsamında 7-15 yaş arasını kapsayan 1-9. sınıf düzey İsveççe öğretim programında okuma ve yazma, konuşma-dinleme-sohbet, metin türleri, dilin kullanımı, bilgi tarama ve kaynak eleştirisi alanları yer almaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri

50 eyalet ve 1 federal bölgeden oluşan, 330 milyona yakın nüfuslu Amerika Birleşik Devletleri'nde resmi dil İngilizcedir. Her eyaletin kendi hükümet sistemi mevcuttur ve eyaletlerin kendi anayasalarının olması ulaşım, güvenlik, idare, ceza ve eğitim konularında bağımsızlığı getirmiştir. Öğretim programı, ders programı bütçe, mali kaynak, ders kitabı hazırlama gibi eğitim planlamalarında bütün eyaletler kendi düzenlemelerini yapmak noktasında serbesttirler. Bu bağlamda Amerika Birleşik Devletleri için genel ve tek merkezli bir eğitim sisteminden söz edilememektedir.

İlk ve orta öğrenimin 12 yıl sürdüğü Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim, eyalet bazında farklılık gösterse de yaklaşık olarak benzer modeller izlenmektedir. Erken çocukluk eğitimini ilkökul, ortaokul ve ardından lise takip etmektedir. Ortaokul ve liseyi kapsayan ortaöğrenim sonrası şu seviyeleri içermektedir: mesleki eğitim veya önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora (URL10: Structure of U.S. Education).

Eğitimde fırsat eşitliğini savunan ve öğrencilerini evrensel rekabete hazırlayan Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitimde öncü olması, en fazla öğrenci sayısı ve düşük sosyo-ekonomik özelliklerine rağmen okullarının yüksek performans göstermesi (Izumi, 2002) nedeniyle en büyük eyalet olan Kaliforniya eyaleti öne çıkmaktadır.

Kaliforniya Eğitim Bakanlığı İngiliz Dili ve Edebiyatı dersi becerilerini sınıf seviyesine (3-8.sınıf) göre sınıflandırdığında (URL11: California Common Core State Standards, 2013), 'özne, fiil, sıfat, zamiri tanıma' ve 'doğru kelime ve cümleleri seçme' becerilerinin tüm seviyelerini kapsadığı gözlemlenmiştir. Aynı zamanda 'cümleye uygun düşmeyen ifadeleri tanımak ve kurallı cümle kurmak', 'sık karıştırılan kelimeleri (too-two etc) doğru kullanmak', 'doğru ifade için doğru kelime ve cümle kullanmak' ve 'noktalama işaretlerini kullanmak' becerileri de beş sınıf düzeyini kapsamaktadır. Resmi dilin ve eğitim dilinin İngilizce olduğu ülkede Kaliforniya Eğitim Bakanlığının hazırladığı okulöncesi-12.sınıf düzeyi İngilizce Dil Programı içerisinde okuma, yazma, yazılı ve sözlü İngilizce dil kuralları, dinleme ve konuşma alanları yer almaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Diğer bilim dallarının ve küresel gelişmelerin önemli bir parçası olan eğitim bilimleri çatısı altında yer alan eğitim sistemleri araştırmaları ve öğretim programları, çağın bilimsel yeniliklerine ve her ülkenin kendisine özgü ihtiyaç analizine göre oluşturulmaktadır. Eğitim sistemlerinde örgütlü ve planlı dokümanlar hâlinde karşımıza çıkan ana dili öğretim programları farklı öğrenme alanlarındaki başarıyı doğrudan etkilemektedir.

PISA uygulaması gelişmiş eğitim sistemlerini tespit ederek uluslararası anlamda örnekler oluşturan bir değerlendirme aracıdır. PISA kapsamında yer alan okuma sonuçları, eğitim sistemimizde ve birçok farklı öğrenme alanındaki başarıyı doğrudan etkileyen ana dili öğretimimizdeki durumu diğer ülke başarıları da dikkate alınarak ortaya koymaktadır. Bu bağlamda PISA'da sürekli başarı gösteren ülkelerin ana dili öğretim programları örnek teşkil etmektedir.

Öğretim programları çerçevesinde okullarda öğrenciye kazandırılması istenen becerilerin, bilgi ve davranışların bir taslağı hazırlanır. Bu taslak sınıf düzeyi, öğretim teknikleri, içerik ve zaman planından oluşmaktadır. Birey olarak öğrencilerin hem kişisel hem de toplumsal bir takım değerleri kazanmasında, temel dil becerilerinin gelişmesiyle beraber iletişim yetilerinin ilerlemesinde rolü olan ana dili eğitimi de eğitim sistemlerinin temel taşı olan öğretim programları arasında yerini almaktadır. Dilsel tüm ihtiyaçlara cevap veren ortak

dil dediğimiz ana dilinin kurallarını ve dil bilgisel yapısını öğrenmek eğitim ortamları yoluyla gerçekleşmektedir.

Araştırma sonuçları söz konusu ülkelerin genel çerçevede eğitim sistemleri ve ana dili öğretimleri noktasında küçük de olsa bazı farklılıkların olduğunu göstermiştir. Ülkelerin eğitim bakanlıkları bünyesindeki oluşumlar ve vizyon-misyonlar yerel, kültürel, ekonomik şartlarına göre çeşitlenmektedir.

Singapur İngilizce öğretimi süreci dinleme-izleme, okuma-izleme, konuşma-sunma, yazma-sunma ve dilbilgisi alanlarından oluşmaktadır. Singapur Eğitim Bakanlığı eğitim-öğretim planlaması, programlar ve eğitim politikaları ile ilgili alanlardan sorumlu olup zorunlu eğitim kapsamıyla 6-15 yaş arası tüm ülke vatandaşlarının ilkokula gitmesini şart hâle getirmiştir. Ülkede okulöncesi eğitimin zorunlu olmadığı tespit edilmiştir. Liu (2021) 'Singapur eğitim takip sisteminin analizi' adlı araştırmasında Singapur eğitim sisteminin Finlandiya ile öğretmen kalitesi ve seçiminde titizlik konusunda benzer olduğunu ve öğrencilerin erken yaşta sınav baskısıyla tanıştıklarını ifade etmiştir.

Hong Kong İngilizce öğretim süreci dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dilbilgisi alanlarından oluşmaktadır. Hong Kong Eğitim Bakanlığınca ilkokul ve ortaokul eğitim politikasında 12 yıllık ücretsiz eğitim yer almaktadır. Lau ve Ho (2016) 'Hong Kong öğrencilerinin okuma performansı ve kendi kendini düzenleyen öğrenimi: PISA 2009'dan öğrendiklerimiz' adlı araştırmalarında geleneksel eğitim sistemini değiştirmek isteyen Hong Kong eğitimcilerinin öğrencilerin öğrenme süreçlerini ve sonuçlarını optimize etmek amacıyla farkındalıklarını geliştirmeye yönelik bir yaklaşım sergilediklerini ifade etmişlerdir.

Kore dili öğretim süreci dinleme, konuşma, okuma, yazma, dilbilgisi ve edebiyat alanlarından oluşmaktadır. Güney Kore Eğitim Bakanlığı ülkedeki eğitim sistemini ilk iki aşaması zorunlu 6+3+3+4 yıl şeklinde düzenlemiştir. Ülkede okula başlama yaşı 7'dir ve özel okullar dışında eğitim ücretsizdir. Shin ve Koh (2005) 'Kültürel bağlamda Kore eğitimi' adlı araştırmalarında Milli Eğitim ve İnsan Kaynakları Bakanlığı tarafından geliştirilen Ulusal Ortak Temel Müfredatının; Kore dili, sosyal bilgiler, ahlak eğitimi, matematik, fen bilimleri, beden eğitimi, müzik, güzel sanatlar, uygulamalı sanatlar ve yabancı diller olmak üzere 10 ana konuyu içerdiğini belirtmişlerdir.

İrlanda anadili öğretim süreci dil, okuma ve yazma alanlarından oluşmaktadır. İrlanda Eğitim Bakanlığı 6-15 yaş arasını zorunlu ücretsiz eğitim olarak düzenlemiştir. Yıllık okul takvimini kapsayan gün sayısının 179-183 iş günü olduğu görülmüştür. Doyle, Muldoon ve Murphy (2020) 'İrlanda'da eğitim: Herkes için ayrımcılık yapılmadan erişilebilir mi?' adlı araştırmalarında İrlanda Eğitim Bakanlığının çocuğun eğitiminin ailede başladığını, onların dini ve ahlaki, entelektüel, fiziksel ve sosyal eğitimlerini destekleyeceklerini, eğitimi ücretsiz sağlayacaklarını belirttiklerini ifade etmişlerdir.

Fin Dili ve Edebiyatı öğretim süreci iletişim, metin anlama, sözlü sunum, dil ve edebiyat alanlarından oluşmaktadır. Finlandiya'da 7 yaşındaki bütün öğrenciler için zorunlu eğitim başlamaktadır ve özel eğitim gereksinimi olan çocuklar için ilköğretimden önce 1 yıllık eğitim verilmektedir. Teng, Abu Bakar ve Layne (2020) 'Neoliberal paradigmlar içinde eğitim reformları: Singapur ve Finlandiya eğitim sistemlerine karşılaştırmalı bir bakış' adlı çalışmalarında her iki ülkenin de eğitimde üst sıralarda yer aldığını, öğretmen profesyonelliği ve öğrenci merkezli bir yaklaşımla tasarlanan programların ön plana çıktığını belirtmişlerdir.

Kanada Ontario İngilizce öğretim süreci sözlü iletişim, okuma, yazma, medya okuryazarlığı alanlarından oluşmaktadır. Zorunlu eğitimin ilköğretim ve ortaöğretimle 6-16 yaş arasında seyreden yaklaşık 10 yıllık bir dönemi kapsadığı sonucuna ulaşılmıştır. Altun (2010) 'Kanada'daki medya okuryazarlığı eğitimi üzerine bir değerlendirme' adlı araştırmasında akran eğitimi dersleriyle ortaya çıkan ve İngilizce dil bilimleri, sosyal bilgiler, sağlık eğitimi ve bilgi iletişim teknolojileri gibi programların bir parçası olarak temel eğitim seviyesinde etkin medya okuryazarlığında lider konumunu öğretim programlarıyla ilişkilendirmiştir.

İsveççe öğretim süreci okuma ve yazma, konuşma-dinleme-sohbet, metin türleri, dilin kullanımı, bilgi tarama ve kaynak eleştirisi alanlarından oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. İsveç Eğitim ve Araştırma Bakanlığı 6-16 yaş arasında seyreden 9 yıllık zorunlu eğitim planlamıştır. Hallsén (2020) 'İsveç'te ek eğitimin yükselişi: Argümanlar, düşünce biçimleri ve politika yürürlüğe girmesi' adlı araştırmasında İsveç'in dünyanın en adil okul sistemlerinden biri olduğunu ve eğitimde fırsat eşitliğini sağladığını belirtmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri İngilizce Dil okuma, yazma, yazılı ve sözlü İngilizce dil kuralları, dinleme ve konuşma alanlarından meydana gelmektedir. İlk ve orta öğrenimin 12 yıl sürdüğü Amerika Birleşik Devletleri için genel ve tek merkezli bir eğitim sisteminden söz edilememektedir. Eyaletlere göre değişkenlik göstermesiyle beraber zorunlu eğitimin genel olarak 10 yıl olduğu tespit edilmiştir. Taş ve Kıroğlu (2018) '2017 Türkiye ve 2010 ABD Kaliforniya Eyaleti ana dili öğretim programlarında ilk okuma yazma öğretimi' adlı çalışmasında Kaliforniya İngilizce öğretim programının daha yalın şekilde tasarlandığını ifade etmiştir.

Araştırma kapsamına alınan ülkelerin eğitim sistemleri ve anadili öğretimleri doğrultusunda ortaya konan veriler ana dili öğretimi ve Türkçe öğretimi programı için ihtiyaca bağlı tasarlanacak olan yeniliklere yol gösterecektir. Bu bağlamda ülke sayısının artırılmasıyla değerlendirilecek gelecek çalışmalar mevcut araştırmaların daha kapsamlı hâle gelmesini sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Akkuş, M. (2014). PISA, TIMSS ve PIRLS Sonuçlarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alma, S. (2005). Temel Eğitim Sistemleri Açısından Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Altun, A. (2010). Kanada'daki medya okuryazarlığı eğitimi üzerine bir değerlendirme. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10(2), 41-57.
- Bakioğlu, A. & Baltacı. R. (2016). Güney Kore eğitim sistemi. A. Bakioğlu (Ed.), karşılaştırmalı eğitim yönetimi PISA 'da başarılı ülkelerin eğitim sistemleri içinde (s.43-87). Ankara: Nobel.
- Bakioğlu, A. ve Göçmen. G. (2016). Singapur sistemi. A. Bakioğlu (Ed.), Karşılaştırmalı eğitim yönetimi PISA'da başarılı ülkelerin eğitim sistemleri içinde (s.127-157). Ankara: Nobel.
- Balıdede, F. (2012). Türkiye, İrlanda ve Kanada Eğitim Sistemlerinde Okul Yönetim Yapılarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Banguoğlu, T. (2015). Türkçenin grameri. Ankara: TDK Yayınları.
- Butzkamm, W. (2003). We only learn language once. The role of the mother tongue in FL classrooms: death of a dogm. The Language Learning Journal, 28, 29-39.
- Darling-Hammond, L. (2014). What can PISA tell us about US education policy?. New England Journal of Public Policy, 26(1), 1-14.
- Davies, S. (2004). School choice by default? Understanding the demand for private tutoring in Canada. American Journal of Education, 110(3), 233-255.
- Deng, Z. ve Gopinathan, S. (2016). PISA and high-performing education systems: Explaining Singapore's education success. Comparative Education, 52(4), 449-472.
- Doyle, D. M., Muldoon, M., & Murphy, C. (2020). Education in Ireland: Accessible Without Discrimination for all?. The International Journal of Human Rights, 24(10), 1701-1720.

- Erparun, H. (2017). PISA Araştırmaları Temelinde Türkiye ve Uzakdoğu Ülkelerinin Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Gülsoy Kerimoğlu, P. N. (2019). Türkiye ve Güney Kore Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hallsén, S. (2020). The Rise of Supplementary Education in Sweden: Arguments, Thought Styles, and Policy Enactment. *ECNU Review of Education*, 2096531120952096, 1-18.
- Hong Kong: The Facts- Education (2019). https://www.edb.gov.hk/attachment/en/about-edb/publications-stat/hk_thefacts_education/Education_The%20Facts_Final_EN_2019.pdf sayfasından erişilmiştir.
- İlğan, A. (2018). İrlanda eğitim sistemi. A. Balcı (Ed.), Karşılaştırmalı eğitim sistemleri içinde (s.459-474). Ankara: Pegem.
- İnce, M. (2016). Türkçe 6, 7, 8. Sınıf Öğretim Programının Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'nda (PISA) Yoklanan 'Okuma Becerileri' Açısından Analizi (Zonguldak Örneği). Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İpek, C. (2018). Güney Kore eğitim sistemi. A. Balcı (Ed.), Karşılaştırmalı eğitim sistemleri içinde (s.375-407). Ankara: Pegem.
- Izumi, L. T. (2002). They Have Overcome: High-Poverty, High-Performing Schools in California. Pacific Research Institute for Public Policy, San Francisco, California.
- Kara, M. (2001). Türk ve Fransız Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Kırat, Y. (2010). Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinin Eğitim Sistemlerinde Yönlendirme: Karşılaştırmalı Bir Analiz. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kutluca Canbulat, A.N. (2004). Türkiye ve Almanya Ana dili Öğretim Programlarının Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Lau, K. L. ve Ho, E. S. C. (2016). Reading performance and self-regulated learning of Hong Kong students: What we learnt from PISA 2009. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 25(1), 159-171.
- Liu, Y. (2021, October). Analysis of Singapore Educational Tracking System. In 2021 6th International Conference on Modern Management and Education Technology (MMET 2021) (pp. 509-512). Atlantis Press.
- McGreal, R., Anderson, T. ve Conrad, D. (2015). Open educational resources in Canada 2015. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 16(5), 161-175.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2013). PISA 2012 Ulusal Ön Raporu. <https://odsgm.meb.gov.tr/test/analizler/docs/pisa/pisa2012-ulusal-on-raporu.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- OECD (2019). PISA: 2018 : Insights and Interpretations. 28.05.2020 tarihinde <https://www.oecd.org/pisa/PISA%202018%20Insights%20and%20Interpretations%20FINAL%20PDF.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Schleicher, A. (2009). Securing quality and equity in education: Lessons from PISA. *Prospects*, 39(3), 251-263.

- Shin, S., & Koh, M. S. (2005). Korean Education in Cultural Context. *Essays in Education*, 14(1), 10.
- Taş, H. ve Kiroğlu, K. (2018). Türkiye ve ABD Kaliforniya Eyaleti Anadili Öğretim Programlarında İlk Okuma Yazma Öğretimi. *Journal of International Social Research*, 11(56), 658-670.
- Teng, S. S., Abu Bakar, M. ve Layne, H. (2020). Education reforms within neoliberal paradigms: A comparative look at the Singaporean and Finnish education systems. *Asia Pacific journal of education*, 40(4), 458-471.
- Tosun, N. (2012). Türkiye ve İngiltere Eğitim Sistemlerindeki Okulların Eğitim Denetimi, Politikaları ve Uygulamaları Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar Nelerdir? Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- URL1: Ministry of Education Singapore. 25.06.2020 tarihinde <https://www.moe.gov.sg/education/education-system/desired-outcomes-of-education> sayfasından erişilmiştir.
- URL2: Ministry of Education Hong Kong. 28.05.2020 tarihinde <https://www.edb.gov.hk/en/index.html> sayfasından erişilmiştir.
- URL3: Department of Education and Skills- Ireland. 20.04.2021 tarihinde <https://www.education.ie/en/> sayfasından erişilmiştir.
- URL4: Government of Ireland-Department of Education and Skills. Action Plan for Education (2019). 25.06.2020 tarihinde <https://www.education.ie/en/Publications/Corporate-Reports/Strategy-Statement/action-plan-for-education-2019.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- URL5: Ministry of Education and Culture Finland. 29.05.2020 tarihinde <https://minedu.fi/en/frontpage> sayfasından erişilmiştir.
- URL6: Finnish National Agency for Education. (2019). Statics Finland. 05.04.2020 tarihinde <https://minedu.fi/en/statistics-and-publications-on-general-education> sayfasından erişilmiştir.
- URL7: Ministry of Education Ontario. Education in Ontario. 10.05.2020 tarihinde <https://www.ontario.ca/page/education-ontario> sayfasından erişilmiştir.
- URL8: Skolverket-İsveç İlkokul müfredat ve ders programları. 19.05.2020 tarihinde <https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/laroplan-och-kursplaner-for-grundskolan/timplan-for-grundskolan> sayfasından erişilmiştir.
- URL9: Curriculum for the compulsory school, preschool class and school-age educare Sweden (revised 2018). 15.05.2020 tarihinde <https://www.skolverket.se/publikationsserier/styrdokument/2018/curriculum-for-the-compulsory-school-preschool-class-and-school-age-educare-revised-2018?id=3984> sayfasından erişilmiştir.
- URL10: Structure of U.S. Education. U.S. Department of Education. 10.04.2020 tarihinde <https://www2.ed.gov/about/offices/list/ous/international/usnei/us/edlite-structure-us.html> sayfasından erişilmiştir.
- URL11: California Common Core State Standards. (2013). 20.03.2020 tarihinde <https://www.cde.ca.gov/be/st/ss/documents/finalelaccsstandards.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Yazıcı, İ. (2009). Türk ve Kanada Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmaz, A. (2017). Eğitim Denetimi Sistemleri Bakımından Türkiye İle PISA'da Başarı Gösteren Bazı Ülkelerin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

- Yüksel, M. (2019). PISA 2015 Türkiye ve Finlandiya Verilerine Göre Okul Özellikleri İle Öğrencilerin Okuma Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Waldow, F., Takayama, K., & Sung, Y. K. (2014). Rethinking the pattern of external policy referencing: Media discourses over the ‘Asian Tigers’ PISA success in Australia, Germany and South Korea. *Comparative Education*, 50(3), 302-321.